

VAHTI 3/2017 Sähköisen asioinnin tietoturvallisuus -ohje

Johdanto

Valtiovarainministeriön tehtävänä on julkisen hallinnon tietoturvallisuuden yleinen kehittäminen ja valtionhallinnon tietoturvallisuuden ohjaus. Valtiovarainministeriön toimivalta tietoturvallisuuden ja tietohallinnon ohjauksessa ja kehittämisessä perustuu useisiin säädöksiin. Tällaisia ovat laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjaamisesta (634/2011), laki viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvallisuuden arvioinnista (1406/2011), valmiuslaki (1552/2011), valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003) ja valtioneuvoston asetus valtiovarainministeriöstä (610/2003).

Valtiovarainministeriö vastaa turvallisuusverkkotoiminnan yleishallinnollisesta, strategisesta, taloudellisesta ja tieto- ja viestintätekniikan varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjauksesta ja valvonnasta. Valtiovarainministeriön vastuulla on laissa valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniikan palvelujen järjestämisestä tarkoitettujen yhteisten palvelujen palvelutuotannon yleishallinnollinen, strateginen sekä tieto- ja viestintätekniikan varautumisen, valmiuden ja turvallisuuden ohjaus. Lisäksi valtiovarainministeriön vastuulla on laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista.

Valtiovarainministeriö on asettanut vuosille 2017-2019 julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtoryhmän (VAHTI). VAHTI tukee valtiovarainministeriön päätöksentekoa ja sen valmistelua julkisen hallinnon digitaalista turvallisuutta koskevissa asioissa. VAHTIn asema on kirjattu voimassa oleviin valtioneuvoston periaatepäätöksiin Suomen kyberturvallisuusstrategiasta 2013 ja valtionhallinnon tietoturvallisuuden kehittämisestä 2009.

VAHTI kehittää digitaalista turvallisuutta, mikä mahdollistaa julkisen hallinnon toiminnan digitalisaation ja robotisaation, toimintojen luotettavuuden, salassa pidettävien tietojen luottamuksellisuuden, tietojen ja toiminnan saatavuuden ja eheyden, toiminnan jatkuvuuden ja varautumisen häiriötilanteisiin sekä parantaa toiminnan laatua ja riskienhallintaa. Tavoitteena on lisäksi edistää näiden asioiden saattamista kiinteäksi osaksi hallinnon toimintaa, johtamista, tulosohjausta sekä tietojärjestelmien, tietoverkkojen ja tieto- ja viestintätekniikan palvelujen kehittämistä, ylläpitoa, käyttöä ja palvelutuotantoa.

Tausta

Perustamalla sähköisen asioinnin tietoturvallisuus -työryhmän VAHTI varmistaa sähköisen asioinnin ja palvelujen sekä tunnistamisen osalta VAHTI-ohjeiston ajantasaisuutta ja kattavuutta sekä tehostaa ja yhdenmukaistaa sähköisen asioinnin ja palvelujen turvaamista

ja suojaamista.

Tavoitteet

Sähköisen asioinnin tietoturvallisuus -työryhmä tukee toiminnallaan valtiovarainministeriötä ja VAHTia sähköisen asioinnin ja palvelujen turvallisuuteen liittyvässä kehittämisessä ja sen valmistelussa.

Työryhmän yleisenä tavoitteena on sähköisen asioinnin tietoturvallisuutta kehittämällä parantaa sähköisten palvelujen luotettavuutta, jatkuvuutta, laatua, riskienhallintaa ja varautumista. Tavoitteena on lisäksi vahvistaa tieto- ja kyberturvallisuuden sekä ICT-varautumisen saattamista kiinteäksi osaksi sähköisten palvelujen kehittämistä, ylläpitoa ja käyttöä.

Työryhmä edistää osaltaan hallitusohjelman, Yhteiskunnan turvallisuusstrategian ja Suomen kyberturvallisuusstrategian sekä hallituksen muiden keskeisten linjausten toimeenpanoa kehittämällä sähköisen asioinnin turvallisuutta.

Vastausohjeet vastaanottajille

VAHTI pyytää lausuntoanne oheisesta ohjeesta. Lausuntoa pyydetään PDF-tiedostona olevaan asiakirjaan, joka löytyy kohdassa "Asiasanat, linkit, liitteet".

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausuntopyynnön jakelu näkyy lausuntopalvelussa. Lausuntopalvelun kautta myös muut kuin pyynnön saaneet voivat antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseen löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lisätietoa palvelun käytöstä saa palvelun ylläpidosta lausuntopalvelu.om@om.fi (mailto:lausuntopalvelu.om@om.fi).

Lausunto annetaan tämän sivun alareunan välilehden "Lausuntoni" kunkin vihreän väliotsikon alle. Vastauskentät aukeavat klikkaamalla otsikon perässä olevaa kolmiota. Muita annettuja lausuntoja voi selailla välilehdellä "Lausunnonantajien lausunnot".

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan vastausohjeiden mukaisesti viimeistään perjantai 17.2.2017. Lausuntojen perusteella VAHTI päivittää ohjeen lopullisen version, joka julkaistaan kevään 2017 aikana.

Valmistelijat

VAHTI-pääsihteeri Kimmo Rousku, kimmo.rousku@vm.fi, puh. 02955 30140 ja asiantuntija Saana Seppänen, saana.seppanen@vm.fi, puh. 050 571 2729
Ohjetyöryhmän puheenjohtaja, riskienhallintapäällikkö Kimmo Janhunen, kimmo.janhunen@om.fi

Liitteet:

[VAHTI_3_2017_Sähköisen_asioinnin_tietoturvallisuus_lp_1601_2017.docx](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Auran kunta
Celia
Elintarviketurvallisuusvirasto
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti
Evijärven kunta
Forssan kaupunki
Geologian tutkimuskeskus
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Hallinnon tietotekniikkakeskus
Halsuan kunta
Haminan kaupunki

Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin hovioikeus
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hämeenlinnan kaupunki
Hätäkeskuslaitos
lin kunta
lisalmen kaupunki
litin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilmatieteen laitos
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Innovaatiorahoituskeskus Tekes
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen hovioikeus
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki

Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Kansallisarkisto
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Suomen ELY-keskus
Keskusrikospoliisi
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konkurssiasiamiehen toimisto
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus

Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotimaisten kielten keskus
Kotkan kaupunki
Kouvola kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajariitalautakunta
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikennevirasto
Liikenteen turvallisuusvirasto
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonnonvarakeskus
Luumäen kunta
Luvian kunta

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Maa- ja metsätalousministeriö
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maaseutuvirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Markkinaoikeus
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsäntutkimuslaitos
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Opintotuen muutoksenhakulautakunta
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki

Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastusopisto
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustushallinnon rakennuslaitos
Puolustusministeriö
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Pälkäneen kunta
Pääesikunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rajavartiolaitoksen esikunta
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki

Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Rikosseuraamuslaitos
Ristijärven kunta
Rovaniemen hovioikeus
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
Sotkamon kunta
Statens ämbetsverk på Åland
Sulkavan kunta
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen ympäristökeskus
Suomenlinnan hoitokunta
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki

Sysmän kunta
Säkylän kunta
Säteilyturvakeskus
Taipalsaaren kunta
Taiteen edistämiskeskus
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tulli
Turun hallinto-oikeus
Turun hovioikeus
Turun kaupunki - Åbo stad
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työneuvosto
Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta
Työtuomioistuimien
Ulkoasiainministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalalan kunta
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan hovioikeus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vakuutuslaitos
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Valtakunnanvoudinvirasto
Valtimon kunta
Valtiokonttori
Valtiokonttori

Valtiokonttori
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varastokirjasto
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Vehmaan kunta
Verohallinto
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Viestintävirasto
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Väestörekisterikeskus
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylioppilastutkintolautakunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunto - VAHTI 3/2017 Sähköisen asiointin tietoturvallisuus-ohjeluonnokseen - yleistä

Yleinen palaute

Mitä kehittämistä mielestäsi ohjeessa vielä on?

Mitkä olivat ohjeen parhaita asioita?

Yksityiskohtaiset kommentit

Luku 1 Johdanto

Luku 2 Lainsäädäntö ja tietoturvallisuutta ohjaavat viitekehykset

Luku 3 Sähköiset asiointipalvelut

Luku 4 Sähköisen asiointipalvelun tietoturvaperiaatteet

Luku 5 Sähköisen asiointipalvelun viitearkkitehtuuri

Luku 6 Tunnistaminen ja valtuuttaminen sähköisissä asiointipalveluissa

Luku 7 Suostumusten, tahdonilmausten ja viranomaispäätösten sähköinen käsittely

Luku 8 Sähköisen asiointin kansalliset tukipalvelut

Liite 1: Keskeinen sanasto

Liite 2: Kaupallisten tukipalveluiden tietoturvallisuuden tarkistuslista

Liite 3: Tunnistusmenetelmän luotettavuuteen vaikuttavat tekijät

Liite 4: Tietoturvallisen sähköisen asiointipalvelun suunnittelun tarkistuslista

Liite 5: Sähköisen tunnistamisen menetelmien varmuustasot

Liite 6: Case-esimerkit

Miten paljon organisaatiollesi on hyötyä tästä ohjeesta?

- ☐ Erittäin paljon
- ☐ Paljon
- ☐ Vähän
- ☐ Erittäin vähän

Miten ohjetta tulisi kouluttaa ja jalkauttaa käyttöön?

Muuta palautetta ohjeesta tai VAHTille?

Seppänen Saana
Valtiovarainministeriö

Rousku Kimmo
Valtiovarainministeriö